

Soós Edit

Közpolitika az Európai Unióban

2020

A tanácsadó testületek szerepe az EU döntéshozatali folyamatában

7. lecke

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító:
EFOP-3.4.3-16-2016-00014

olvasási idő: 30 perc

Szegedi Tudományegyetem
Cím: 6720 Szeged, Dugonics tér 13.
www.u-szeged.hu
www.szecsenyi2020.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal,
valamint a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően rendes
jogalkotási eljárás keretében határoz.

Az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot a Gazdasági és Szociális Bizottság,
valamint a Régiók Bizottsága segíti tanácsadói minőségben a döntéshozatal során.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a munkaadók és a munkavállalók szervezetei,
valamint a civil társadalom egyéb területei, így különösen a gazdasági és társadalmi élet, az
állampolgári részvétel, a szakmai és a kulturális területek reprezentatív szereplőit tömörítő
szervezetek képviselőiből áll.

A Régiók Európai Bizottsága a regionális és helyi testületek olyan képviselőiből áll, akik
valamely regionális vagy helyi testületben választással nyert képviselői megbízással
rendelkeznek, vagy valamely választott testületnek politikai felelősséggel tartoznak.

Lisszaboni Szerződés, 256a cikk

RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A regionális és helyi képviselők Közgyűlése

Committee of the Regions

The EU's Assembly of Regional and Local Representatives

Az Európai Unió három legfontosabb döntéshozó intézménye: az uniós polgárok
érdekeit képviselő, általuk közvetlenül választott Európai Parlament, a tagállamokat képviselő
Európai Unió Tanácsa (a Tanács) és az Európai Unió érdekeit megjelenítő Európai Bizottság.
Áttörést a szubnacionális szintek érdekképviseletében az Európai Unió döntéshozatalában a
Régiók Bizottsága felállítása (1994) jelentett.

A Régiók Bizottsága felállításával létrejött az első olyan testület, amely a szubnacionális
kormányzati szintek valamennyi típusát magában foglalta. Az Európai Unióról szóló
Szerződés (1992) rendelkezése értelmében a Régiók Bizottsága (RB), intézményes
csatornákat biztosítva a szubnacionális szintek számára ahhoz, hogy bekapcsolódjanak a

közösségi szintű politikaformálásba. *„Felállításra kerül egy tanácsadó jellegű bizottság, amely a regionális és helyi önkormányzatok képviselőiből áll.”* EUSz, 198. cikk

Mindez annak a folyamatnak az eredménye volt, amely során a régiók a tagállamok kormányaival szembekerülve vagy azokat megkerülve egyre markánsabb érdekérvényesítésre törekedtek Brüsszelben. Emellett a helyi és regionális önkormányzatok tevékenységére kiható közösségi jogszabályok szaporodása is szükségessé tette a regionális érdekképviselet fokozatos megerősítését az Unió döntéshozatalában.

A Régiók Bizottsága 1994 márciusában tartotta első plenáris ülését. Az RB **tanácsadó testületként** működik az EU intézményi struktúrájában. Az Európai Bizottság az európai jogalkotási folyamat tervezési szakaszában konzultál a Régiók Bizottságával a helyi és regionális önkormányzatokat közvetlenül érintő szakpolitikákról. Emellett az RB – saját kezdeményezésű vélemények megfogalmazásával is – állást foglalhat egy adott kérdésben. A szerződések három esetet határoznak meg, amelyben a Régiók Bizottsága véleményt bocsát ki a regionális és helyi önkormányzatokat érintő szakpolitikai kérdésekkel kapcsolatban:

1. ha a Szerződések kimondják;
2. ha a Tanács az Európai Parlament vagy az Európai Bizottság azt szükségesnek találja;
3. a Régiók Bizottsága saját kezdeményezésre is állást foglalhat valamely kérdésben.

Döntéshozatal a Régiók Európai Bizottságában

A helyi és regionális önkormányzatok – melyeket az Európai Unióban a Régiók Európai Bizottsága képvisel – **az európai demokrácia alapkövei**. A szubszidiaritás elvével összhangban minden döntést a polgárokhoz legközelebbi szinten kell meghozni. A megvalósításban a helyi és regionális önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be az EU-ban.

Az RB hozzájárul az EU működésének javításához, **a döntéseknek az uniós polgárokhoz való közelebb viteléhez**. Célja annak elősegítése, hogy az új uniós jogszabályok csökkentsék a régiók adminisztratív terheit és végrehajtási költségeit.

Az Régiók Bizottsága az Európai Unió valamennyi szakpolitikájában és programjában az európai kohézió előmozdítására törekszik. A többéves pénzügyi keret (2021-2027) strukturális és kohéziós finanszírozást és mezőgazdasági beruházást biztosít valamennyi régió és város számára.

A kohézió azonban nem csak a pénzről szól: olyan értéket képvisel, amelynek köszönhetően biztosítható a fenntartható gazdasági növekedés, mindenki számára hosszú távú foglalkoztatási lehetőségek nyílnak, és a szakpolitikák helyi alapon, a polgárok igényeinek megfelelően alakulnak.

Az Régiók Európai Bizottsága nemzeti delegációi

A Régiók Európai Bizottsága 329 tagja a 27 uniós tagállam regionális és helyi önkormányzatait képviseli. A döntéshozatal évente 6 alkalommal Brüsszelben plenáris üléseken történik, ahol megvitatják az aktuális politikai kérdéseket, és **véleményeket** fogadnak el uniós jogszabálytervezetekről.

A tagok helyi és regionális önkormányzatok választott képviselői, akik egymillió helyi és regionális politikust képviselnek a Régiók Bizottságában. Minden tagállam nemzeti hatáskörben választja ki tagjait azzal a kikötéssel, hogy a tagok összetételének tükröznie kell a politikai és földrajzi viszonyokat – magyar

viszonylatban ez a megyei és a települési szintet jelenti. A nemzeti delegációkba javasolt személyeket a Tanácsnak jóvá kell hagynia.

Minden **nemzeti delegáció** elnököt választ, és kijelöl egy koordinátort. A koordinátorok feladata, hogy kapcsolatot tartsanak az RB adminisztrációja és nemzeti delegációjuk tagjai között.

Az RB-tagok alkotják a 329 fős **Közgyűlést**, amely évente 5-6 alkalommal ül össze Brüsszelben, hogy megvitassa a politikai prioritásokat, és **véleményeket** fogadjon el az uniós jogszabálytervezetokről.

A **Régiók Európai Bizottsága Elnöke** és Alelnöke tevékenységét segíti az **Elnökség**, amely feladata az RB politikai programjának a kidolgozása és végrehajtásának felügyelete, valamint a Közgyűlés és a szakbizottságok munkájának összehangolása.

Az Elnökség minden plenáris ülés előtt összeül, hogy koordinálja a **Közgyűlés** és a **szakbizottságok** munkáját. Az **Elnökség összetétele** – elnök, első alelnök, 27 (tagállamonként egy) alelnök, 26 egyéb tag, a politikai csoportok elnökei – az RB-n belüli politikai pluralizmust tükrözi.

A Régiók Bizottsága döntése: a vélemény

Hogyan készülnek az RB véleményei

Európai Bizottság jogszabálytervezetéről vélemény alkotása az Európai Bizottság, az EP vagy a Tanács felkérése nyomán, illetve az RB saját kezdeményezésére.

Az RB elnöke továbbítja az adott ügyiratot az illetékes szakbizottságnak.

A raportőr elkészíti a véleménytervezetet és konzultál az érintettekkel.

A véleménytervezet megvitatása és elfogadása az RB szakbizottságában.

A raportőr kinevezésétől a vélemény elfogadásáig: 2–9 hónap.

Az RB előadója találkozik az EP jogszabálytervezet raportőrével, a Tanács elnökségével, az Európai Bizottság szolgálataival.

A vélemény elfogadása az RB plenáris ülésén történik.

Ezt követi a vélemény közzététele és megküldése az uniós intézményekhez.

A szakbizottságok

Az RB hozzájárul az EU működésének javításához, a **döntéseknek az uniós polgárokhoz való közelebb viteléhez**. Célja annak elősegítése, hogy az új uniós jogszabályok csökkentsék a régiók adminisztratív terheit és végrehajtási költségeit. Az RB az Európai Unió

valamennyi szakpolitikájában és programjában az európai kohézió előmozdítására törekszik. A többéves pénzügyi keret (2021-2027) strukturális és kohéziós finanszírozást és mezőgazdasági beruházást biztosít valamennyi régió és város számára.

A kohézió azonban nem csak a pénzről szól: olyan értéket képvisel, amelynek köszönhetően biztosítható lesz a fenntartható gazdasági növekedés, mindenki számára hosszú távú foglalkoztatási lehetőségek nyílnak, és a szakpolitikák helyi alapon, a polgárok igényeinek megfelelően alakulnak.

Uniós polgárság, kormányzás, intézményi és külügyek (CIVEX)

A szakbizottság hatásköre a következő szakpolitikai területekre terjed ki: a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség bevándorlás-, menekültügyi és vízumpolitika, az EU Alapjogi Chartája, aktív polgári szerepvállalás, decentralizáció, alkotmányos ügyek kormányzás, minőségi jogalkotás, szubszidiaritás és arányosság külügyek, ezen belül adminisztratív külső együttműködés és kapacitásépítés nemzetközi egyezmények és tárgyalások, terrorizmus és határellenőrzés, szomszédságpolitika, decentralizált fejlesztési együttműködés, valamint uniós bővítési kérdések.

Területi kohéziós politika és uniós költségvetés (COTER)

Aszkbizottság hatásköre a következő szakpolitikai területekre terjed ki: gazdasági, társadalmi és területi kohézió strukturális alapok és területfejlesztés várospolitikai és lakásügy közlekedés és transzeurópai közlekedési hálózatok makrorégiók, területi együttműködés, többéves pénzügyi keret, helyi és regionális pénzgazdálkodás.

Gazdaságpolitika (ECON)

A szakbizottság illetékességi körébe az alábbi szakpolitikai területek tartoznak: A fenntartható fejlődési célok megvalósításának irányítása. adópolitika, belső piac és digitális egységes piac, Gazdaság- és monetáris politika,, Gazdasági kormányzás és európai szemeszter, helyi/regionális pénzügyek és beruházások, iparpolitika, kvv-politika és vállalkozói készség, közberuházások, közbeszerzés, közszolgáltatások, nemzetközi kereskedelem és vámok, versenypolitika és állami támogatási politika.

Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy

(ENVE) A szakbizottság hatásköre a következő szakpolitikai területekre terjed ki: környezetvédelem éghajlatváltozás, energiaügy, az Európai Unió űrpolitikái. Ezenkívül az ENVE szakbizottság koordinálja a Polgármesterek Szövetségéhez kapcsolódó tevékenységeket. Ebben a kezdeményezésben a jobb

éghajlat- és energiaügyi politikákat szorgalmazó helyi és regionális önkormányzatok vesznek részt.

Természeti erőforrások (NAT)

A szakbizottsághoz a következő szakpolitikai területek tartoznak: közös agrárpolitika (KAP) és vidékfejlesztés, erdészet és élelmiszer-termelés, közegészségügy, fogyasztóvédelem, közös halászati politika, tengerügyi politika, polgári védelem, idegenforgalom.

Szociálpolitika, oktatás, foglalkoztatás, kutatás és kultúra (SEDEC)

A szakbizottság működési területe nagyon széles, és számos szakpolitikai területet lefed. A következők tartoznak ide: foglalkoztatáspolitikai, szociálpolitika és szociális védelem, mobilitás, esélyegyenlőség, oktatás és képzés, K+I, a digitális menetrend, az EU információs társadalma, transzeurópai IKT-hálózatok, az audiovizuális ipar és a médiatechnológiák, ifjúság és sport, többnyelvűség, a kisebbségi nyelvhasználat támogatása, kultúra és kulturális sokszínűség.

Politikai csoportok Az RB illetékes szakbizottsága raportőre irányításával kidolgozott véleményt az RB plenáris ülésén szavazásra bocsátják. Az RB tagjai politikai irányultságuknak megfelelően politikai csoportokba tömörülnek: **Európai Néppárt, (EPP), Európai Szocialisták Pártja (PES), Renew Europe, Európai Konzervatívok és Reformerek**

(**ECR**), Európai Szövetség (**EA**), és a Zöldek. Ha a véleményt a szavazáson a többség támogatja, azt elfogadják, és továbbítják a többi uniós intézménynek.

A nemzeti delegációk politikai súlya meghatározó – a delegációk nemzeti keretek közötti szerveződésének – a döntéshozatal folyamán kialakuló koalíciók létrejöttében. Azonban a megfigyelhető trend: a frakciók szerepének növekedése.

Megemlítenéd a német delegáció, amely a frakciók döntésekben betöltött szerepének kiemelt szószólója. Mivel már a tagok kiválasztásában is a pártpolitikai hovatartozás volt a meghatározó, így nem lehet csodálkozni a frakciók iránti elkötelezettségnek a német delegáció tagjainál megfigyelhető, az átlagosnál erősebb megnyilvánulásában. A plenáris ülések átpolitizáltságától el kell választani az inkább apolitikus szakmai bizottságokat.

A Régiók Európai Bizottsága minden évben 5-6 **plenáris ülést** tart. A plenáris üléseken az EU mind a 27 országának régióit és városait képviselő RB-tagok ülnek össze. A plenáris üléseket az RB elnöke vezeti. Az ülések főbb céljai a következők:

- vélemények, jelentések és állásfoglalások elfogadása,
- minden hivatali időszak kezdetén az RB politikai programjának elfogadása,
- az elnök, az első alelnök és az Elnökség többi tagjának megválasztása,
- szakbizottságok felállítása az intézményen belül,
- az RB kiadási és bevételi előirányzatai tervezetének elfogadása,
- az RB eljárási szabályzatának felülvizsgálata és elfogadása.

Az RB tevékenységének hatása az uniós jogalkotásra

Az RB munkájának célja a régiók és a helyi önkormányzatok befolyásának növelése az Unió döntéshozatalában. Az RB **vélemények** hatása csupán az azok elfogadását követő években mérhető, amikor a jogalkotási folyamat már megfelelően előrehaladott.

Ekkor hatásvizsgálati jelentések készülnek az alábbi források alapján:

- Az Európai Bizottság jelentései az RB-vélemények Európai Bizottság általi figyelembevételéről
- Az RB által készített hatásvizsgálati lapok, amelyek a véleményeknek az Európai Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács dokumentumaiban érezhető politikai hatását foglalják össze.
- Az RB sajtóosztálya a médiában követi nyomon a vélemények hatását
- Az RB átlagosan 150, a véleményekhez kapcsolódó rendezvényt szervez, ami hozzájárul ahhoz, hogy az RB-vélemények és állásfoglalások nagyobb hatást fejthessenek ki az EU jogalkotási folyamatában.

1.prioritás

Hozzuk Európát közelebb a polgárokhoz: Demokrácia és az EU jövője

Cél: az EU működésének javítása, biztosítva, hogy szakpolitikai és programjai megfeleljenek a polgárok valós igényeinek. Európát közelebb kell vinni polgáraihoz, és minden kormányzati szinten meg kell erősíteni az európai demokráciát.

2. prioritás

Az alapvető társadalmi változások kezelése: Reziliens regionális és helyi közösségek építése

A világvilágjárványok, az éghajlattal kapcsolatos, valamint digitális és demográfiai változások, illetve a migrációs áramlások mélyrehatóan érintenek minden európai régiót, várost és falut. Cél: a régiók és városok előtt álló változásokra való reagálásban és a közösségekben végbemenő társadalmi változások kezelésében koherens, integrált és helyi alapú európai megközelítésű válaszok kidolgozása.

3. prioritás

Alapvető értékünk, a kohézió: a helyi alapú uniós politikák

Cél: annak biztosítása, hogy az embereket és lakóhelyüket érintő uniós szakpolitikák előmozdítsák a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót. A kohéziós politika – nemcsak szakpolitika, hanem valamennyi uniós politikát alátámasztani hivatott, alapvető érték.

KÉRDÉSEK

1. Melyek az Európai Unió tanácsadó testületei?
2. Melyek a Régiók Bizottsága hatáskörei?
3. Mi a szerepe a szakbizottságoknak a döntéshozatalban?
4. Hogyan működik a Régiók Bizottsága?
5. Mi a szerepe az EGSZB és a Régiók Bizottsága által elfogadott véleményeknek az Európai Unió jogalkotási folyamatában?

IRODALOM

Soós Edit: A mélyülő európai integráció. Pólay Elemér alapítvány, Szeged, 2013. 113-139.

A magyar delegáció tagjai a Régiók Bizottságában

Forrás: <https://cor.europa.eu/HU/members/Pages/Delegation.aspx?country=Hungary>

A magyar delegáció tagjai az EGSZB-ben

Forrás: <https://www.eesc.europa.eu/hu/members-groups>